

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UKA 2018/171
31.10.18
Múte Bourup Egede

Meeqqat inuusuttullu sumiginnagaasut ikilisinniarlugit nuna tamakkerlugu iliuusissatut pilersaarummik kingusinnerpaamik UKA2019-mi saqqummiunneqartussamik Naalackersuisut suliaqarnissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Der er ifølge børnetalsmanden 18 artikler i FN's Børnekonvention som vi her i landet ikke lever op til. Det er en alarmerende og alvorlig situation. For Inuit Ataqatigiit viser dette endnu engang, at fokus på mennesket, fokus på at styrke os som enkeltindivider og som samfund, er nødt til at stå i allerførste række.

En national handlingsplan er også del af FN's Børnekomité's anbefalinger efter Grønland var til eksamination om overholdelsen af børns rettigheder. FN's Børnekomité anbefalede netop, at handlingsplanen omhandler alle børn, ikke kun dem der er social udsatte i dag. Netop denne helhedstilgang er det vi ønsker fra Inuit Ataqatigiit. En tidlig, forebyggende indsats, på tværs af sagsområder, som sikrer, at i fremtiden har færre børn som lever i udsathed.

Det er tid til åbne øjnene. Og det er nok med, at kun, at tænke på næste valgperiode. Lad os tænke langsigtet for vores børn, samfunds og fremtid skyld.

Vi vil slå fast helt fra start, at Sara Olsvigs forslag handler om, at dette arbejde ikke kun skal løftes af socialområdet. Den store pointe er, at alle sagsområder, alle departementer og alle Naalackersuisut skal sikre, at vi har en konkret handlingsplan for vores børn og unge. Derfor er vi glade for Naalackersuisuts opbakningen til forslaget men vi finder det utilstrækkeligt, at Naalackersuisut i deres svarnotat kun henviser til tre sagsområder. Vi skal favne meget bredere end det i det kommende arbejde, og vi er fulde af fortrøstning for, at dette vil ske med dette forslag.

Vi skal arbejde sammen og bruge alle ressourcer. Der er alle steder gode, lokale kræfter, som ønsker en bedre fremtid for alle børn. Forældre, fagpersoner og politikere skal på tværs af forskelle komme frem til en samlet, helhedsorienteret plan for at vi kan leve op til FN's Børnekonvention. Der skal udarbejdes en national handlingsplan på tværs af sagsområder, hvor Vores forslag er, at alle tiltag for børn koordineres og organiseres tværfagligt. Den nationale handlingsplan skal være handlingsorienteret og anviser håndgribelige handlinger som skal udføres i hvert departement – og tage udgangspunkt i det hele barn. Dette betyder, at omsorgen for barnet ses i helhed, koordineres og organiseres på tværs af alle instanser.

På socialområdet nåede vi inden valgudskrivelsen at forberede en skitse til de tiltag vi mener der bør søsættes på dette område – det er ikke en udtømmende liste, og den skal suppleres op af tiltag på alle andre områder også:

- Landsdækkende system til underretninger

- Harmoniseret digitalisering af sagsbehandlersystemer
- Styrkelse og bedre samarbejde med familiecentrene
- Arbejde for boenheder i familiecentrene, som udsatte familier kan benytte
- Akutenheder i kommunerne
- Øget brug af familierådslagning
- Etablere faglige fyrtårne i hver kommune – som kan give råd og vejledning til sagsbehandlere
- Understøtte oprettelsen af flere væresteder for unge
- Udvidelse af de centrale telefonrådgivninger
- Styrkede efterværnsmuligheder
- Styrke fokus på skolegang og uddannelse i sagsbehandlingen
- Tilbyde forældrekurser i livsmestring på alle skoler – ”Livets skole”
- Videreudvikle forældreforberedelsesprojektet MANU

Det er vores håb, at Naalakkersuisut vil tage fat i denne skitse og arbejde videre med handlingsplanen.

På arbejdsmarkedsområdet har vi tidligere stillet forslag om at der udarbejdes en samlet familiepolitik på arbejdsmarkedet. Dette er nødt til at ske i samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Lad os sætte os sammen og sikre, at vores arbejdstider, vores barselsforhold og vores ansættelsesforhold generelt lever op til, at familier får det mest optimale grundlag for at leve et sundt familieliv. Det kræver vilje fra alle sider til at løfte i flok. Vi er sikre på, at arbejdsmarkedets parter vil ønske at tage del i sådan et arbejde. Og så vil vi egentlig bare efterlyse handling på det punkt vi fik godkendt ved sidste valgperiode om at udarbejde en samlet familiepolitik på arbejdsmarkedet.

Ingen børn skal opleve seksuelle overgreb.

Vi accepterer ikke seksuelle overgreb. Hverken overgreb mod voksne eller overgreb mod børn. Derfor har vi kæmpet hårdt for at der skulle fremlægges en overgrebspakke, hvor vi på tværs af sagsområder styrker vores indsats imod overgreb. Vi er glade for, at Killiliisa blandt andet indeholder:

- en styrkelse af behandlingsteamet og rejsehold for børn
- et akutrejsehold og beredskab over for børn udsat for seksuelle overgreb
- tilbud om krænkerbehandling
- undervisning i bekymringsbarometeret for alle fagpersoner
- udvikling af undervisningsmateriale til folkeskolen om sund seksualitet

- en forbedring af sundhedsvæsenets samarbejde med politiet ved modtagelse af personer udsat for seksuelle overgreb
- en skærpelse af kriminalloven i forhold til seksualforbrydelser, så voldtægt altid anses som voldtægt – den lov mener vi det er vigtigt, at få taget stilling til på denne samling

Inuit Ataqatigiit har i Naalakkersuisut og i Folketinget sikret en klar retning i Grønlands, politik på justitsområdet. Derfor er der klare mål for bekæmpelse af seksuelle overgreb, også på justitsområdet, beskrevet i Naalakkersuisuts Strategi og Handlingsplan på justitsområdet.

Ingen børn skal leve i fattigdom.

At bekæmpe fattigdom er også vigtigt i forhold til denne handlingsplan. Vi har stillet forslag om, at der fastsættes en officiel fattigdomsgrænse her i landet, så vi hvert år kan måle på, hvordan det går med at bekæmpe fattigdom. Vi er ikke i tvivl om, at nogle familier lever under så pressede økonomiske forhold, at det må betegnes som fattigdom. Vi skal se disse realiteter i øjnene. Lad os stå sammen for at sikre, at ingen børn vokser op i fattigdom.

Alt for mange børn i vores land vokser op uden for hjemmet. Det er en udfordring i sig selv, og vi mener vi bør vide mere om konsekvenserne af dette. Vi mener, at der ud over denne handlingsplan skal sættes fokus på plejeområdet.

Som Børnetalsmanden har gjort klart, så er det altafgørende, at befolkningen er med i denne nationale handlingsplan. Det må ikke blive en plan kun på papiret. Det skal sikres, at indsatserne forankres lokalt, at lokale aktører tager medejerskab og at befolkningen i lige så høj grad inddrages i selv arbejdet med at udføre tiltagene.

Lad os nu sætte os sammen og gennemgå alle sagsområder. Det er den øverste ledelse i landet der skal sikre, at dette rent faktisk sker. Derfor er det vores mening, at det i virkeligheden burde være Formanden for Naalakkersuisut som svarede på dette forslag.

Vi vil gerne takke Børnetalsmanden for det store og vigtige arbejde talsmandsinstitutionen udfører. Samtidig takker vi forslagsstilleren for at bringe dette forslag op i Inatsisartut.

Med disse ord og med støtte til forslaget indstiller vi forslaget til Familie & Sundhedsudvalget.